

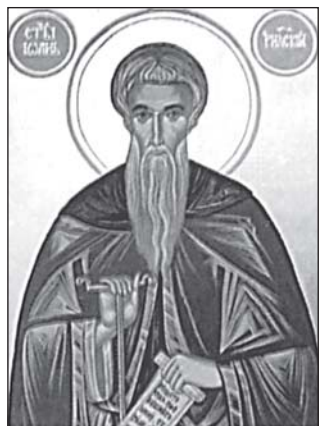
Софийска духовна семинария
„Св. Йоан Рилски“

СЕМНАРИСТ

Периодично издание на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“

Год. VII, бр. 1 / март 2006 г.

София 1164, п.л. „Велчова завера“ № 2, тел./факс: 868 01 44, тел.: 868 00 70, 868 94 44, 862 28 01, e-mail: seminaria@abv.bg

СВЕТИ
ЙОАН РИЛСКИ
ЧУДОТВОРЕЦ

Свето Благовещение

БЛАГОВЕЩЕНСКИ ПРАЗНИЦИ В СОФИЙСКАТА ДУХОВНА СЕМНАРИЯ

Традиционни
богословски четения
и предаване
семинарското знаме
от завършващия випуск
на следващия курс

И тази година, празникът на ангелското благовестие за идването на обещания от Бога и предсказан от пророците Спасител на света, бе честван в Софийската духовна семинария с особена тържественост. В навечерието на празника, на 24 март, се проведеха традиционните Благовещенски ученически четения, този път под надслов „Измерения на вярата“. Форумът беше открит от Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, ректор на Семинарията: „Имам високата радост и изрядна чест в навечерието на светлия празник Благовещение да открия традиционните Благовещенски четения на Софийската духовна семинария – каза архим. Сионий, – една традиция, която е преплетена с цялостната история на нашата духовна школа, традиция осъвременена и подновена през последните петнадесет години, един духовен порив, хранещ сърцата на преподаватели и ученици в Семинарията, свързан с преблагого и велико събитие на Благовещението, което промени човешкия род и стана изражение на великата Божия милост към нас, човеците.

Икона на Свето Благовещение от църквата „Св. Благовещение“ в гр. Разлог, Банска художествена школа, средата на XIX в.
Фотография проф. Михаил Енев

Нека и ние сега насочим своите духовни очи към празника на светлото Благовещение, към огнения лик на благовестителя архангел Гавриил и към преблагия образ на Пречистата Богородица, която чу ангелския поздрав: „Радвай се, благодатна, Господ е с Тебе“, към великото събитие на идването на Спасителя тук, на земята.“

След краткото приветствено благословение на отец Ректора, четенията започнаха с доклада на г-н Божидар Маринов, секретар на Семинарията, на тема: „Тази е победата на света: нашата вяра!“ В двете части на форума, семинаристи от редовния и паралелния курс представиха общо десет реферата, подготвени под ръководството на г-н Божидар Маринов и г-жа Венета Дякова, преподавател по български език и литература. Темата на всеки отделен реферат въвеждаше с подходящ цитат от Священото Писание ученикът от II б курс Атанас Забаданов. Семинарските четения се проведоха в фойето пред кинозалата и като символ на приемствеността, над катедрата, от която учениците изнасяха своите доклади, бяха поставени старинна икона, изобразяваща ангелът Господен и св. Дева Мария, и една снимка от 1920 г., представяща момент, в който семинарското общество се събрало на празника св. Благовещение за предаването на семинарското знаме.

На стр. 3

Темите
в броя:

Семинарска
хроника

Стр. 2

*

Благовещенски
празници в
Софийската
духовна
семинария

Предаване на
семинарското
знаме от
завършващия
випуск на
следващия курс

Стр. 1-3

*

Благовещенски
ученически
четения

«Измерения
на вярата»

реферати
на семинаристи
от петгодишния
редовен
и двегодишния
паралелен курс
на Софийската
духовна семинария

Стр. 3-4

25 март 2006 г. Архимандрит Сионий
отслужва Божествена св. Литургия

Четвъртокурсниците в очакване на
семинарското знаме

Завършващият випуск предава семинарската
реликва на следващия курс

БЛАГОВЕЩЕНСКИ УЧЕНИЧЕСКИ ЧЕТЕНИЯ 2006 г.

«Измерения на вярата» – реферати на семинаристи

I част

Приветствено благословение от Архимандрит Сионий, Ректор на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“; Тази е победата на света: нашата вяра! – доклад от Божидар Маринов, секретар на Семинарията; Водещ: Атанас Забаданов, ученик от II б курс; 1. Праведният чрез вяра ще бъде жив! – Трайче Попов, V б; 2. Боговъплъщението – рожденият ден на човешкия род – Ангел Воденичаров, III а; 3. Чеда Божия – Слави Спасов, III а; 4. Дарът и благодаренето (размишление върху притчата за десетте прокажени) – Георги Иванов, III б; 5. Вярата и честната молитва – Дамян Плъчков, II а курс.

II част

Откриване от Венета Дякова, преподавател в Семинарията; 1. Вярвам! (Символът на вярата и значението му в днешно време) – Емил Тасков, ученик от IV курс; 2. Щом любов нямам, нищо не съм – Николай Ненов, III а; 3. За вярата и доверието в Божия промисъл при природни бедствия и катаклизми – Иван Атанасов, курсист от II паралелен курс; 4. Гибелното суеверие на астрологията – Ангел Гайдаров, II паралелен курс; 5. Православието и глобализацията – Христо Костов, V а курс.

На стр. 3 и 4

Хроника

На 6 януари, св. Богоявление, празнична св. Литургия в семинарския храм отслужи Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, ректор на Софийската духовна семинария, в съслужение с йеромонах Антим, игумен на Клисурската св. обител „Св. св. Кирил и Методий“, йеромонах Георги и свещеник Симеон Иванов. След това, в новоизградената фиала пред централната семинарска сграда, беше отслужен Велик водосвет. Негово Високопреподобие архимандрит Сионий поздрави и благослови в чест на голямата църковен празник множеството богомолци, а отец Георги ги поръси с осветената вода за здраве и благополучие.

На 22 януари, Неделя 14 след Въздвижение – на Йерихонския слепец, св. ап. Тимотей, прпмчк Анастасий

Момент от тържествената св. Литургия

Перски, свщмчк Петър Български и св. мчк Сионий, в семинарския храм, Божествена св. Литургия отслужи Негово Високопреосвещенство Видинският митрополит Дометиан в съслужение с Негово Високопреосвещенство Плевенския митрополит Игнатий, Негово Преосвещенство Знеполския епископ Николай, викарий на Софийския митрополит, Техни Високопреподобия архимандрит Сионий, ректор на Софийската духовна семинария и архимандрит Йоан, протосингел на Софийска митрополия, Техни Всепреподобия йеромонах Поликарп, игумен на Руенската св. обител, йеромонах Антим, игумен на Клисурската св. обител, йеромонах Антоний, ефиме-

Духовниците, с част от гостите на празника, пред входа на централната семинарска сграда

рий при Пловдивската духовна семинария, храмовото духовенство и други свещенослужители. Молитвено участие в богослужението взе Негово Високопреосвещенство Великотърновският митрополит Григорий.

Преди началото на св. Литургия, Видинският митрополит Дометиан пострига за четци, певци и свещеносци ученика Янислав Павлинов Якимов от V б курс на Софийската духовна семинария и студента Минчо Колев Георгиев от III курс на Богословския факултет при СУ.

Към края на тържественото богослужение, проповед за празника произнесе йеромонах Антим, в която най-напред се спря на благовестието и наставлението на евангелското четиво за йерихонския слепец, а след това – на запазените, макар и малко на брой, сведения за живота и духовния подвиг на св. мъченик Сионий.

В края на св. Литургия, Негово Високопреосвещенство Видинският митрополит Дометиан произнесе дълго и вълнуващо слово, което започна с думите: „Всеки един от нас, който е минал през свещените сводове на тая Алма Матер се вълнува колчем и да дойде тук, и особено, когато се потапя в молитва пред св. Престол. Нашата света Православна вяра ни учи – поучението на Господа Исуса и боговдъхновените апостоли, и светиите отци, че Царството Божие е вътре в нас. Царството Божие, което не е ястие и пиене, а правда, радост и мир в Св. Дух, винаги пребивава в нас, кръстените с името на Отца и Сина и Светаго Духа, когато сме на молитва, когато сме пред образа на Господа Исуса, на Неговата свята Майка и пред образите на всички светиини, когато в духовно единение, като горящи свещи, доволни предстоим пред престола на Бога на истината, правдата и мира. И ето, тая духовна връзка, чрез благодатта на Св.

Дух именно се превръща в оная неизтощима, вечна пасхална радост между нас, живите човеци на тая грешна земя, осъществяващи личното спасение, търсещите и жадуващите за Божията правда, и по този начин у нас се въдворява радостта и правдата на Царството Божие още тук на земята. Каква красота и истина на нашата свята Вяра, на която ние сме духовни чеда за спасение!“ След като преподаде първосветителския благослов на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим към архимандрит Сионий, преподавателите, служителите и семинаристите, Видинският митрополит Дометиан отправи и своя личен поздрав към отец Ректора, пожелавайки му все така с чест и достойнство да преподава мъдростта на св. отци на своите възпитаници, за да бъдат те похвала на Светата ни Православна Църква и със същата ревност да продължава да се грижи за благолепието на Софийската духовна семинария. След това, митрополит Дометиан подари на архимандрит Сионий от името на отслужилите светата Литургия духовници една чудесно изработена броеница.

С поздравителни слова към архимандрит Сионий, по повод имения му ден, се обърнаха и архимандрит Йоан от името на митрополитското ръководство на Софийска епархия и йеромонах Антоний от името на Пловдивската духовна семинария.

В отговор, архимандрит Сионий сърдечно благодари за поздравленията и отправи молитва към Всеподавателя да дарува на всички, по молитвите на св. Йоан Рилски чудотворец, здраве, мъдрост, духовна радост и много успехи в постоянните им трудове за полза на Българската православна църква и Отечеството.

На 2 февруари, Сретение Господне, св. Божествена Литургия в семинарския храм отслужи йеромонах Георг

Певците на клироса – семинаристи от III, IV и V курс с ръководител г-н Е. Първанов

Певците на балкона – семинаристи от I, II и III курс с ръководител г-н К. Кирилов

ги в съслужение със свещеник Симеон Иванов. Празничното богослужение огласиха двата хора на Семинарията с едногласни и четиригласни песнопения. На клироса, под диригентството на г-н Емил Първанов, пяха ученици от III, IV и V курс. Ектениите и отпуста прозвучаха от балкона в изпълнение на ученици от I, II и III курс под диригентството на преподавателя по хорово пеене г-н Калин Кирилов. Така, позабравената семинарска традиция от Черепиш – Светата Литургия да бъде съпроводена от едногласни и четиригласни песнопения, бе възстановена за голяма духовна радост на свещенослужителите и богомолците.

На 28 февруари, в Семинарията се проведе учебно-показно мероприятие на Пожарна защита при район Лозенец, ръководено от полковник Ангел Ангелов. Според план-схемата за евакуация при бедствия и аварии, с тревожен камбанен звън и продължително биене на учебния звънец, в Семинарията бе оповестена тревога. Без паника, за броени минути, учениците, преподавателите и служителите напуснаха двете учебни сгради и се строиха за проверка пред семинарския храм. Най-напред, пожарникарите направиха демонстрация за по-

гасяване на пожар, възникнал в киносалона на Семинарията, като използваша подвижна метална стълба с кош за да евакуират намиращите се в помещението хора и след това пуснаха силна водна струя от пожарогасителния маркуч. Нагледно беше демонстрирано и погасяване с прахови пожарогасители на възпламенена течност в специални корита, поставени в двора на Семинарията. Всичките демонстрации по време на учението бяха съпроводени от пояснителна лекция на полковник А. Ангелов. Подобен тип мероприятия се про-

Пред пожарната кола след успешно проведеното учение

веждат всяка година в Семинарията като част от учебната програма на Противопожарна защита.

На 3 март, Националният празник на България, по традиция, и тази година, след утринното богослужение в семинарския храм, възпитаниците на Софийската духовна семинария се отправиха към ПКХП „Св. Александър Невски“ за да присъстват на благодарствения молебен в чест на 128-та годишнина от Освобождението на България от турско робство. В предните редици на семинарската колона бяха учениците, носещи националното и семинарското знамена, Светия Кръст, иконите на Господ Исус Христос и на св. Богородица, на св. Йоан Рилски, както и рипидите. След тържествения молебен, от патриаршеската катедрала тръгна литийно шествие, начело на което застанаха семинарист

3 март 2006 г. Възпитаниците на Софийската духовна семинария по време на тържествения молебен в ПКХП „Св. Александър Невски“

тите. При паметника на Цар-Освободител, те изпяха „Вечная памет“, а духовници и миряни поднесоха венци и цветя.

На 5 март, Неделя Сиропусна, в навечерието на Великия пост, вечерното богослужение в Семинарския храм отслужи свещеник Симеон Иванов в съслужение с йеромонах Георги и други духовници. Молитвено участие във вечернята взе Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, ректор на Семинарията. Семинаристите огласиха богослужението с едногласни и четиригласни песнопения, които прозвучаха от двата клироса и от балкона. В края на вечернята, архимандрит Сионий произнесе слово за смисъла на взаимното опрощение и след като пръв поиска прошка от всички, благослови присъстващите и им пожела леки и спасителни пости. С думите „Простено – прости“ духовници, преподаватели, служители и възпитаници на Семинарията, както и множеството богомолци поискаха прошка от отец Ректора и се опростиха помежду си.

в. „Семинарист“

В изготвянето на броя взеха участие:
г-н Иван Бояджийски, г-н Емил Божилов и семинаристите Мирослав Чапкънов – III б курс, Светлозар Стоянов – I а паралелен курс, Димитър Колев – II а курс и Светлин Попов – V б курс.

«Измерения на вярата»

От стр. 1

По-късно, в семинарския храм „Св. Йоан Рилски“ бе отслужено вечерно богослужение с акатист на Пресвета Богородица и петохлебие за здраве и успех на семинаристите от завършващия випуск.

Архим. Сионий открива Благовещенските ученически четения 2006 г.

На 25 март, Божествена св. Литургия в семинарския храм отслужи Негово Високопреподобие архимандрит Сионий в съслужение с йеромонах Георги, йеромонах Стилиян, брат на Руенската св. обител „Св. Йоан Рилски“ и свещеник Симеон Иванов. В края на св. Литургия архим. Сионий произнесе слово за празника на възплъщението на Бог Слово между човешките за спасението на човешкия род, след което прикани всички присъстващи да вземат участие в тържеството пред новозградената в двора на Семинарията фила по предаването на семинарското знаме. Ученикът от V а курс Атанас Лазаров благодари от името на завършващите випускници на отец Ректора, семинарското духовенство, преподавателите, възпитателите и служителите за положените към тях трудове и пожела на учениците от следващия випуск да бъдат винаги верни на извезания върху знамето девиз: „Вярвай в Бога, обичай България!“ Поемайки семинарската светиня, четвъртокурсникът Емил Тасков изрази от името на своите съученици голямата духовна радост и вълнение и същевременно убедеността, че встъпвайки в последната година на своето семинарско образование те се задължават да станат поредния достоен випуск на Софийската духовна Алма Матер.

В слънчевия пролетен ден на празника на светото Благовещение още едно събитие зарадва семинаристите – стартира интернет-страницата на Софийската духовна семинария.

Тази е победата на света: нашата вяра!

Тази година темата на нашите традиционни Благовещенски четения е Вярата. Нашата вяра, вярата в Бога, такава, каквато я намираме в Св. Писание, Св. Предание и в живота на всички светци и християни. Всички ние знаем колко пространна и трудно описуема е тя. „А вяра е жива представа на онова, за което се надяваме, и разкриване на онова, що се не вижда“ (Евр.11:1).

Ще припомним някои моменти от Свещеното Писание, в които ще се опитам да съпреживея заедно с вас вярата на верните Богу.

Господ Бог няколко пъти подлага на изпитание вярата на Авраам. Когато Бог го призовава да излезе от своята земя, от своя род и от дома на баща си, и му обещава благословията си, със сигурност на Авраам не му е било много лесно. Той е човек като нас и затова се опитвам да си представя какво е изпитвал: та той дори не е знаел къде ще отиде – Бог е Този, Който го води. Дали се е притеснявал за предстоящите неизвестни обстоятелства, с които ще се сблъска, дали се е смаял на обещанието, че от него ще произлезе голям народ (да не забравяме, че Сарра е била

неплодна и бездетна). Авраам е поставен пред труден избор – но в него е имало нещо, което за доста хора, пък макар и наричащи себе си вярващи, е необяснимо – пълното доверие в Бога. Авраам е вярвал и не се е съмнявал, вярвал е както дете вярва на баща си, когато си играят – подхвърляно нагоре с радост то се оставя да падне в ръцете му доволно и с доверие.

И Авраам тръгва. Тръгва по пътя, за който ние вече знаем – пътят на вярата, пътят към и със Бога, пътят, който всеки повярвал трябва да извърви, изоставяйки себе си, своите близки, своята земя и мечти. „Който не се отрече от баща, майка, деца и дори от себе си, и не ме последва, не е достоен за Мен“ – казва Спасителят ни.

„Авраам повярва на Бога и това му се вмени за праведност“ – четем в книга Битие – и вижте, както правилно отбелязва о. Александър Мен – тук не е казано, че е повярвал във Бога; в края на краищата всеки човек веднъж повярвал във Бога, вярва на Бога, доверява Му се и вярва на всяко Негово Слово. И тук виждаме истинските проявления на вярата – Авраам не е седнал да умува, да обмисля, да тълкува, той дори не пита „...как и защо...“, той търпеливо, в пълно смирение пред Своя Бог, проявява истинското послушание, което се изисква от всеки вярващ – от всеки нас. Какво търпение, послушание, смирение и вяра ще да е имал Авраам (ако изобщо можеше да се измерят тези добродетели), за да понесе следващото, невъзможно изпитание – онова, за което датския философ Сьорен Киркегор ще напише „Похвално слово за Авраам“ и ще го нарече „герой на вярата“. Защото, ако в първото изпитание той тръгва по пътя на вярата, в последвалото го той стига до края – почти до границата на отчаянието. Дали се е уплашил или не, ние не знаем, но знаем със сигурност, че не се е усъмнил, че е чул Гласа на Бога – на своя Бог – и не е възроптал. Авраам е вярвал и не се е съмнявал, той вярвал в невъзможното. Това е всъщност вяра на споделяне с Бога, живот със и във Бога, когато си поставил всичко свое в Неговите ръце, и твоята воля е вече Негова, оставяш Го Той да живее в теб, и ти живееш в Него.

Говорейки за Авраам, виждаме пример за вяра, изпитана в наистина крайни ситуации, и в сравнително кратък интервал от време. При Йов ставаме свидетели на това, как бе изпитана не само вярата му, но и неговото дълготърпение, и то в един продължителен период от време с най-тежките изпитания, които биха могли да дойдат в живота на човека – загуба на деца, имот и телесно здраве. Какво му остава – само вярата, толкова голяма и силна, че той е готов да спори дори и със своя Бог, за да открие истината за случващото се.

Въпросите, които Йов задава, не са ли същите, които от хилядолетия задават всички хора – въпросите на битието: Защо се случва това с мен? В какво съм съгледил? Докато се стигне до основния въпрос – Защо съм? Ние като християни знаем отговора на тези въпроси – и отговорът е – ние сме създадени за прослава на нашия Творец и Господ.

Йов не обвинява Бога в несправедливост, а иска да разбере каква е причината Той да допусне това страдание в живота му, след като не е съгрешил против Него. Господ му отговаря, като го насърчава да се замисли върху Божествения промисъл и владичеството Му над всичко видимо и невидимо. Защото всъщност Йов – човек непорочен, справедлив, богобоязлив и отбягващ злото (а това са думи, с които Сам Бог определя живота му), минавайки през изпитанията, върви по пътя на вярата към достигане на онова състояние в Христа, за което св. Отци говорят – човекът да се богоподобни и обожи. Но Изкупителят все още го няма.

Йов е доведен също до границата на отчаянието, както Авраам, и то не толкова поради загубата на всичко, което има, а

заради това, че не може да разбере защо Бог постъпва така с него. И в един момент той възкликва: „Помежду ни няма посредник, който би сложил ръката си на нас двамата ни“ (Йов.9:33). Ето какво търси Йов, и ето Този, Когото той очаква. По думите на Митрополит Антоний Сурожски – не някой, който между другото ще се опита да сблужи противниците, а такъв, който ще застане в самата сърцевина на ситуацията и ще протегне ръцете си към двете страни, за да ги съедини.

Този образ на Посредник ние виждаме осъществен в историята чрез Боговъплъщението на Христос. Той дойде, застава в самата сърцевина на тази безизходна ситуация, на този неразрешим конфликт между Бога и човека, защото в него има и двата елемента – Той е човек и Той е Бог. Той е Син Човешки и Син Божий.

Христос стана човек веднъж и завинаги. Той не се отдели от своето човечество в тежките моменти, дори и в момента на смъртта Си на Кръста Той остана човек, и след Своето Възкресение Той пак остана толкова човек, колкото и преди това. Ето примерът, който ни показва, че колкото и големи трудности и изпитания да имаме, трябва да поддържаме в себе си силна и непоклатима вярата си, да бъдем твърди и верни на Бога.

„Защото всякой, който е рожен от Бога, побеждава света; и тази е победата, която победи света – нашата вяра. Кой побеждава света, ако не онзи, който вярва, че Иисус е Син Божий“ (1 Йоан. 5:4,5)

Със съкращения
Божидар МАРИНОВ,
секретар на Семинарията

„А без вяра не е възможно да се угоди Богу; защото оня, който дохожда при Бога трябва да вярва, че Той съществува и награждава ония, които Го търсят“

Из послание на апостол Павел до Евреите 11 глава шести стих

Водец на Благовещенските ученически четения е Атанас Забаданов от II б курс.

„Праведният чрез вяра ще бъде жив!“

Днес ние говорим за вярата, но не в ежедневно и измерение, като например майка се моли за здравето на своето дете, мъж пали свещ за успеха на своя бизнес, девойка проси от Бога благодат за добро представяне на кандидат-студентски изпит и т. н.

Всичко това е само част от проявлението на вярата, т. е., тя включва и такива неща, но не се ограничава само с това. Вярата е нещо далеч по-богато, по-пълно и пространно от видимия материален свят и неговия прагматизъм. Мнозина от нас са склонни да експлоатират думата „вяра“, все едно, че се опитваме само да изискваме от Бога, принизявайки го до изпълнител на нашите молби. Ще живее както аз желая, ще правя каквото аз поисквам, а Бог е длъжен да се грижи за мен, да ме храни и пои, да пази живота и здравето ми, без да изисква нищо в замяна.

Но Писанието ясно посочва в посланието на апостол Павел до Римляни (8:8) „...а ония, които живеят по плът, не могат да угодят Богу“, а в Първо послание до Коринтяни глава 15 стих 19 допълва „...ако само през този живот се надяваме на Христа, ние сме най-окаяни от всички-

те човеци“. Ако призоваваме Бога като Господ, като наш Господар, тогава сме длъжни да му позволим да бъде Владика на нашия живот. А ако Той наистина е наш Господар, трябва да му се покорим и последваме. Това е основният белег на вярата – живот според Благовестието, „...в което се открива правдата Божия от вяра във вяра, както е писано: праведният чрез вяра ще бъде жив“ (Рим. 1:17).

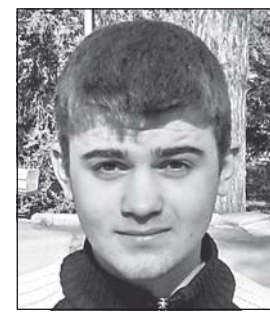
Вярата винаги произвежда плод и този плод е траен. Сам Христос казва: „...вие сте мои приятели, ако вършите всичко онова, що ви заповядвам“ (Йоан 15:14).

Ной се покори на Божията заповед и във вяра построи Ковчега, който опазва живота на човечеството. Авраам се покори на Божията заповед и във вяра излезе из отечеството си, бе готов да пожертва единствения си син и резултатът бе: „В неговото потомство се благославят всички земни племена“ (Бит 22:18). Моисей се покори на Божията заповед и във вяра изведе народа из земята на робство. Иисус Навин се покори във вяра на Гласа Господен и въведе избавения от робство народ в земята на Завета.

Девицата Мариам отвърна на Божия призив със: „...Ето, рабинята Господня; нека ми бъде според думата ти“ (Лука 1:38). Добре е да се отбележи какво щеше да й струва покоряването във вяра на Господа. Съгласно Моисеевия закон, жена, заченала без да е влязла в брачен завет с мъж, е трябвало да бъде убита с камъни. Сгоденият за нея Йосиф също е бил на кръстопът, и за да не я изложи на опасност, помислил да я напусне тайно. Но и нему Бог открил, че плодът на утробата й е от Св. Дух и ще се нарече Иисус, което ще рече „Спасител“, сиреч „Бог спасява“. В хода на цялото Писание можем да проследим в живота на хората, покорили се във вяра Богу, че вярата всъщност е инструмент в ръката на Бога, за възвеличаване на Неговото Име като Господ и Спасител, и спасението на човечеството от греха и смъртта, и въвеждането му във вечния живот, в благодатното Присъствие на Всеомогъщия, чиято слава е от века и до века, Амин!

Трайче ПОПОВ, V курс

Боговъплъщението – рожденият ден на човешкия род

В символа на вярата ние изповядваме „...и се възплъти от Дух Светий и Дева Мария и стана човек“.

„Словото стана плът“. Всичко, което знаем за Светата Троица,

научихме от Боговъплъщението, подчертава Св. Йоан Богослов. Бог-Слово стана човек, истински човек, а Дева Мария е онази връзка в единното човешко семейство, чрез която всеки един от нас става сродник по плът на Христос.

В Новия Завет ясно се казва, че Майката на Христос е Дева. Нашият Господ има вечен Отец на небето, но няма баща на земята. Той е роден извън времето от Отца без майка, и е роден във времето от Неговата Майка без баща, както пише еп. Калистос Уеър. При Боговъплъщението не се появява нова личност. Когато се раждат дете от двама човешки родители по обичайния начин, тогава нова личност започва своето съществуване. Но личността на възплътия се Христос не е друга – нова, а самото второ Лице на Св. Троица. Следователно когато се ражда Спасителят, започва съществуване не на нова личност, а на предвечно съществуващата ипостас на Сина Божий.

На стр. 4

БЛАГОВЕЩЕНСКИ УЧЕНИЧЕСКИ ЧЕТЕНИЯ 2006 г.

Боговъплъщението...

От стр. 3

Сега Той започва да живее не само според Божествената, а и според човешкия начин на съществуване. Така раждането от Дева отразява предвечното съществуване на Христос.

Боговъплъщението е било необходимо за пълното откровение на Троицата. От Стария Завет сякаш се свлича покривалото и той разкрива тринитарната си същност, казва Владимир Лоски: в Исус Христос се съчетават човешката и Божествената същност, но само в една личност – Божествена – като син Божий. Именно тогава започва домостроителството на Сина, Който встъпва в историята на света. И това, че Словото става „плът“, осъществява пълнотата на Божественото Битие, без да се промени Божествената Му природа, която нищо не може да умали. Исус Христос изцяло приема нашето състояние, дори и смъртта.

Синът се въплъщава, за да възстанови възможността за единение на човека с Бога, единение не само разрушено от злото, но и невъзстановимо без участието на човека. Дълбокият смисъл на Боговъплъщението се таи във физическата и метафизическата представа за благодатно преобразуваната природа, в това постигнато от този момент възстановяване на човешката природа, в този разкъсващ смъртната тъма светъл лъч, който сочи обожението. „Първият човек Адам стана жива душа, а последният Адам – животворен дух. Първият човек е от земя – земен, а вторият Човек е Господ от небето. Какъвто е земният, такива са и земните: какъвто небесният, такива са и небесните; и както сме носили образа на земния, тъй ще носим образа на Небесния“, според св. Апостол Павел (1 Кор. 15:45, 47-49).

В обобщение искам да кажа, че Христос е слезият от небето Нов Адам, Човек втори и последен. Тайната на Боговъплъщението е тайна на Богочовека, същински, съчетал в Себе си двете природи и придобил от Пречистата Дева човешкото естество. Ето това е чудото на смиреннието: Словото „усвоява“ Своето собствено творение. В решителния момент на Благовещението Бог взема от Мария зачатка на Своето човечество, Собствената си човешка природа.

И така, Христос е човек, но личността Му е Второто Божествено лице. Спасителят е човек, но личността Му е от небето, от тук е и изразът на Св. ап. Павел „Небесен човек“. Боговъплъщението е начало на най-върховният акт на изобавление, с който се възстановява общението ни с Бога. Това е акт на любовта, истински израз на Самата Божествена природа. Христовото Раждане, по думите на св. Василий Велики, е „рожденият ден на целия човешки род“.

Ангел Воденичаров, III а курс

Чеда Божии

Раждането на Исус Христос на земята, изпращането на Божия Син сред хората променя отношението между човека и Бога. В Стария Завет се говори за отношенията между Господ и хората като множество, като народ. А Евангелието издига на първо място отношението между Бога и отделната човешка душа. Проповядването на Исус е насочено към всеки човек, към личността, а не към множеството. Хората се възприемат не като раби Божии, а като синове Божии (Гал. 4:6-7) Доказателство за милостта Божия, за промяната в отношението на Бога към човека, е изпращането на Божия Син сред хората. Той идва за тяхното спасение и уте-

ха. Той е Бог и в същото време става един от нас, един от хората. Това показва бащиното отношение, Отцевството на Господ към творението Му, обичта Му към човека като към свое чедо.

Ние трябва да приемаме Бога не само като властен и строг Господар, а като наш Баща, загрижен за чедата си. Ние искрено трябва да се обръщаме към Него като към наш създател, Наш Отец. Самото Евангелие носи дара на Богосиновството. За онези, които приемат Евангелието ще се изпълни обещанието на Христос. Те ще разберат, че със Създателя на Вселената може да се говори като с любящ баща.

За нас Той вече е Отец и ние като Негови чеда трябва да отвърнем на Бащината Му любов. Илюстрация на тези връзки баща – син, намираме в притчата за Блудния Син. Синът, който е проявил непокорство, не загубва синовството си – той винаги си остава син на баща си. И когато се завръща, той отново е приет от Отца си като син, а не като раб, не като наемник. Така виждаме връзката между бащинство и синовство.

В широк смисъл това е връзката между Бога и Христовите чеда. За да се възстанови това естествено отношение на взаимна любов между баща и син, е необходимо съгрешилият син да се обърне към баща си и да се покае искрено за прегрешенията си. Тази притча показва посоката и на нашите отношения към Бога. Ние трябва да пречистим душата си, да се покаем, т.е. да променим начина си на живот, да потърсим опрощение на греховете си, за да се наречем чеда Христови. Христос казва: „Истинна Ви казвам, ако се не обърнете и не станете като деца няма да влезете в Царството Небесно“ (Мат.18:3).

Така, както Господ е наш Отец, и ние също трябва да се удостоим да бъдем Негови чеда, да се обръщаме към Него искрено и с чиста душа, да бъдем доверчиви като деца, да се уповаваме и вярваме в Него като баща. Неслучайно Христос казва: „Оставете децата и не им пречете да дойдат при Мене, защото на такива е Царството небесно“ (Мат. 19:14).

Слави СПАСОВ, III а курс

Дарът и благодаренето

Размисление върху притчата за десетте прокажени

Веднъж когато Исус Христос влиза в едно село Го срещат десет души, които са прокажени. Те спират и започват да викат: „Иисусе наставниче, помилуй ни!“. Господ проявява милост над тях и им казва: „Идете, покажете се на свещениците“ – понеже те трябва да засвидетелстват дали някой прокажен е очистен. И по пътя те виждат, че са очистени от проказата. А един от тях, като вижда, че е излекуван, се връща, прославяйки Бога, и пада пред нозете на Спасителя, като Му благодари. Този човек е самарянин. Тогава Христос го пита: „Нали десет се очисти-

ха, а де са деветте? Как не се намериха и други да се върнат, за да въздадат Богу слава, освен този самарянин?“ След това казва на самарянина: „Стани, иди си, твоята вяра те спаси.“

Тук ставаме непреки свидетели на изцелението и на това какво наистина представлява човек. В тази притча можем да обърнем внимание главно на три момента от нейното съдържание. Първият е този как те се приближават към Спасителя, но не отиват до Него, а застават на разстояние, защото знаят, че са нечисти, че болестта, от която страдат е nelечима и може да заразят всеки човек. Малко от нас са тези, които подхождат и се молят с такова чисто съзнание за себе си, за спасението си.

Вторият момент е този, че прокажените могат да се приближат до Христа, понеже са имали вяра в Него, в силата Му, във властта Му и състраданието Му, към всички нас.

И третият момент е благодарността. Те всички са били очистени, получили да ра на изцелението, на здравето, но за съжаление, само един се връща при Исус, за да благодари и отдаде Богу слава.

Тази притча ни подтиква да се замислим за благодарението. Четейки притчата, ние сме склонни да ги осъждаме за тази тяхна постъпка. Но някой замислял ли се е за какво ние благодарим? Всеки един от нас трябва да въздава Богу слава, трябва да благодари за всеки ден, който Господ е сътворил за нас, и то съвършено чист, никога преди не го е имало, като едно новородено, което не знае какво е грях.

И така, трябва да благодарим за всичко, което получаваме, за храната, за водата, за светлината, за красотата на природата, за всичко, което ни заобикаля поради това, че Бог го е сътворил и ни го е дал даром.

Не трябва да забравяме, че неблагодарността е едно от най-тъмните петна в душите и живота на човека. Трябва да имаме по-голяма вяра в Бога, но не празна, а вяра, проявена в дела. Да обръщаме повече внимание на Божието слово, защото казано е, че „Не само с хляб ще живее човек, а и с всяко слово Божие“. Нека се замислим за в бъдеще, какъв дял от човечеството се сеца да благодари за Божиите дарове, които всеки миг получаваме и как се отнасяме към Божиите благодати. Тази мисъл е част от вярата ни на православни християни, част от упованието ни в Исус Христос, от Когото е нашето спасение.

Георги ИВАНОВ, III б курс

Вярата и честната молитва

В своята беседа искам да поставя два въпроса: защо се моли вярващият човек и дали молитвата е достъпна за още неповаляващ човек?

Преди всичко трябва да кажем какво е молитвата. Молитвата е викът на душата, тя е онова слово, което избликва от сърцето. Понякога човек се моли, защото го е обхванало чувство за Божията близост, за Неговото присъствие. Това чувство може да се случи на различни места: в храма, у дома, на полето или в гората: изведнъж в сърцето на човека се появява трепет, и чрез този трепет човек започва

да търси Бога, както в мрака търсим някакъв предмет, така човек търси Бога не някъде из небесата, а дълбоко в себе си. Когато човек казва, че е вярващ и че предметът на неговата вяра е Самият Бог,

той не доказва своята недостатъчна култура; той само доказва, че кръгът на неговите търсения, предметът на неговото познание не е само човекът, не е само живият свят наоколо, по една или друга причина той е преживял съществуването на един друг свят, светът на красотата, на дълбочината и на собствената душа, а може би той вече е почувствал повея на Божия Дух.

Вярата има и друго значение – значение на доверие. Но да се довериш означава и да следваш съветите и указанията. Затова да израснем в духовен живот, ние първо трябва да се научим да живеем такъв живот, какъвто ни съветва Бог, а това е пътят на Божиите заповеди. Ако същността на молитвата е общуване на човека с Бога, каквото общуване съществува между хората, то между човека и Бога трябва да има истинско и дълбоко разбирателство и родство. Светците не са сядали специално да измислят молитви; молитвите са избликували от чувства, като радост, скръб, покаяние или от мъка или просто, защото и те са били хора като нас и опасностите, пред които са се озовавали, са предизвикали тези молитви да избликуват от душите им. Ако и ние пожелаем да се молим с техните думи трябва да се приобщим към техния опит. Как да стане това? Можем ли да се пренесем столетия назад? Може би не, но има някъде в нас един основен човешки опит, който ни свързва с тях: ние сме хора, каквито са били и те, ние търсим Бога, Този Същия, Когото са търсили те и Когото са намерили; борбата, съмненията, изкушенията, които бушуват вътре в нас, са подобни на тези, които са раздирали и техните души.

Човекът изпитва глад за знание, той иска все повече и повече да знае; и колкото повече знае, толкова по-широко и по-широко се разгръщат неговите познавателни способности. Всичко изпитано от него се вмества в сърцето му, влиза като че ли в някаква бездна и го оставя все така отворен, все така способен да поеме още и още. И тогава под влияние на собствените размисли, или под влияние на чужда молитва, човек започва да търси невидимото, онова което може да изпълни неговата душа. Чрез това търсене човек може да започне да се моли, да се моли с дълбок порив и зов на душата си: къде си Господи? Открий ми се, не мога да живея без мисъл и цел! Сега разбрах, че не съм достатъчен сам на себе си, че целият свят е малък, за да ме запълни – кой тогава да изпълни тази дълбока празнота?

И ето, тогава човекът пристъпва към вярата. Вярата не е само религиозно понятие, вярата има място във всички човешки отношения, има място и в научните търсения. Свещеното Писание например опередява вярата като увереност в съществуването на невидимото. Ако съществуваше само видимото, тогава видяното от човека би трябвало да го задоволи. Но аз знам, че видимото, че неговото многообразие е интересно и изразително, защото зад видимото стои невидимото: умът, сърцето, вярата цялата съдба на човека.

Ето защо трябва да съединим живота и молитвата, да ги слеем в едно, за да може животът ни да дава храна на вярата, като в същото време стане израз на нейната правдивост.

Дамян ПЛАЧКОВ, II а курс

Рефератите, изнесени във II част на Благовещенските четения ще бъдат публикувани в следващия брой на в. „Семинарист“.

Вестник „СЕМИНАРИСТ“ се издава с даренията на спомоществатели.
Банкова сметка: НВБ – БАНКА БИОХИМ, КЛОН ЕВРОПА, София, пл. „Св. Неделя“ № 19,
БАНКОВ КОД: 660 96 608, БАНКОВА СМЕТКА: 1017917259

Напомниме, че в. „Семинарист“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.